

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Αθήνα, 25 Φεβρουαρίου 2003

Συνομιλίες διάρκειας μιάμισης ώρας είχε σήμερα στις 18.30, στο Μέγαρο Μαξίμου, ο Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης με τον Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών Κόφι Ανάν.

Στις συνομιλίες μετείχαν επίσης από πλευράς Ηνωμένων Εθνών ο αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας για Πολιτικά Θέματα sir Kieran Pendergast, ο Ειδικός Διαμεσολαβητής για το Κυπριακό Alvaro De Soto και ανώτατοι αξιωματούχοι του Διεθνούς Οργανισμού.

Από δε ελληνικής πλευράς, ο Προεδρεύων του Συμβουλίου Υπουργών Εξωτερικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Παπανδρέου, ο διευθυντής του Κέντρου Ανάλυσης και Σχεδιασμού του Υπουργείου Εξωτερικών (ειδικός διαπραγματευτής για θέματα εγγυήσεων) πρέσβης επί τιμή Αλέξανδρος Φίλων, ο διευθυντής της Α2 διεύθυνσης για το Κυπριακό του υπουργείου Εξωτερικών πρέσβης Κωνσταντίνος Τριτάρης, ο πρεσβευτής της Ελλάδας στη Λευκωσία Χρήστος Παναγόπουλος, ο διευθυντής του Διπλωματικού Γραφείου του Πρωθυπουργού πρέσβης Θεόδωρος Σωτηρόπουλος, ο διευθυντής του Νομικού Γραφείου του Πρωθυπουργού καθηγητής Γιώργος Παπαδημητρίου και ο σύμβουλος του Πρωθυπουργού Νίκος Θέμελης.

Μετά το πέρας των συνομιλιών, ο Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης και ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών Κόφι Ανάν προέβησαν σε δηλώσεις προς τους δημοσιογράφους και απάντησαν σε ερωτήσεις τους.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Χαιρετίζω την παρουσία του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών κ. Ανάν εδώ στην Αθήνα σήμερα. Ο κ. Ανάν έχει επισκεφθεί πολλές φορές την Ελλάδα, αλλά σήμερα είναι εδώ για πρώτη φορά ως Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών.

Πιστεύω ότι η Ελλάδα και η Κύπρος έχουν κάθε λόγο να εκτιμούν την προσφορά του κ. Ανάν. Το Κυπριακό, το οποίο, μετά από πολλές περιπέτειες, ήταν ένα πρόβλημα σε αδιέξοδο, ξαφνικά βρέθηκε στην πρώτη γραμμή της διεθνούς επικαιρότητας. Και αυτό γιατί άρχισε να διαγράφεται η πιθανότητα μιας λύσης.

Η πιθανότητα αυτή προέκυψε μετά από πολλές διαπραγματεύσεις, πολλές πρωτοβουλίες από πλευράς των Ηνωμένων Εθνών και πολλή εργασία για να αντιμετωπισθούν σε λεπτομέρειες τα δυσεπίλυτα προβλήματα, τα οποία

είχαν σωρευτεί κατά τη διάρκεια των περίπου 30 ετών, μετά την τουρκική κατοχή ενός τμήματος της Κύπρου.

Αυτή η εργασία είναι μια εργασία πολύτιμη, είναι μια εργασία που μπορεί να οδηγήσει στη λύση. Θέτει ένα πλαίσιο, το οποίο υπήρξε βάση των τελευταίων συζητήσεων, αντιμετωπίζει επιδιώξεις και των δύο πλευρών. Ένα πλαίσιο, το οποίο σε πολλά σημεία δεν είναι ικανοποιητικό ούτε για τη μία ούτε για την άλλη πλευρά. Ένα πλαίσιο, όμως, το οποίο δείχνει ποιος είναι ο δρόμος για να ξεπεραστούν πια οι διαχωριστικές γραμμές και να υπάρξει ειρήνη και σταθερότητα στο νησί, στην περιοχή και να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε στην περιοχή νέες σχέσεις.

Εχω πει πολλές φορές και χθες ακόμη ότι εκείνο το οποίο χρειάζεται τώρα είναι πολιτική βούληση. Και η κυπριακή πλευρά και η ελληνική πλευρά έχουν δείξει ότι έχουν την πολιτική βούληση να κάνουν ένα νέο βήμα. Αλλά αυτό το νέο βήμα δεν μπορούν να το κάνουν μόνες τους.

Χρειάζεται και η τουρκοκυπριακή πλευρά και η Τουρκία να θελήσουν να ακολουθήσουν σ' αυτή την πορεία υπέρβασης των προβλημάτων, τα οποία δημιουργήθηκαν.

Εμείς πιστεύουμε ότι εάν υπάρχει αυτή η πολιτική βούληση, τότε μπορούμε, μέσα στο χρονικό πλαίσιο που έχει καθοριστεί, εκμεταλλευόμενοι τη δυναμική των πραγμάτων, να φτάσουμε σε μια λύση.

Επεσήμανα στον κ. Ανάν την ανάγκη να υπάρξει και εποικοδομητική συμπεριφορά από πλευράς της Τουρκίας. Ο ίδιος επισκέφθηκε χθες την Αγκυρα, είχε συνομιλίες με την τουρκική ηγεσία και είναι σε πολύ καλύτερη θέση από όλους μας να κρίνει, αν υπάρχουν οι προϋποθέσεις για μια θετική εξέλιξη του όλου εγχειρήματος.

Η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν ένα γεγονός το οποίο είχε και έχει καθοριστική σημασία για την αντιμετώπιση της όλης κατάστασης.

Όπως είχα τονίσει και στην Κοπεγχάγη, πιστεύω ότι η ενταξιακή διαδικασία ως προς την ουσία της, η συμμετοχή της Κύπρου σε όλες τις διεργασίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δημιουργεί άλλες προϋποθέσεις για να ξεπεραστούν τα προβλήματα που υπάρχουν.

Διότι με τη συμμετοχή της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση αρχίζουν και εφαρμόζονται διαδικασίες, ρυθμίσεις, πρακτικές. Αρχίζουν και εμποδώνονται νοοτροπίες που σιγά-σιγά θα σπρώξουν στην άκρη τις διαφορές, τις αντιπαραθέσεις, τις εκθρόνητες. Αυτά είναι αποτέλεσμα πολλών δεκαετιών, ενός κλίματος αντιπαραθέσης, αυθαιρεσιών, της στρατιωτικής επέμβασης, η οποία στρατιωτική επέμβαση καταπάτησε δικαιώματα και οδήγησε σε ανατροπή διεθνών συμφωνιών.

Όμως, εάν θέλουμε ένα μέλλον, θα πρέπει να έχουμε τη μνήμη γι' αυτά που συνέβησαν για να είμαστε επιφυλακτικοί, αλλά πρέπει να έχουμε ταυτόχρονα και τη βούληση να δημιουργήσουμε αυτό το μέλλον. Εμείς έχουμε τη βούληση να δημιουργήσουμε το μέλλον.

Έχουμε τη βούληση για την επίλυση και κάνουμε έκκληση στον καθένα, ο οποίος συμμετέχει σ' αυτή τη διαδικασία να δείξει την ίδια βούληση με μας.

Θέλω και πάλι να τονίσω ότι έχει γίνει μια αξιοπρόσεκτη δουλειά από πλευράς των Ηνωμένων Εθνών. Ο κ. Ανάν θα παρουσιάσει τις τελευταίες σκέψεις του αύριο στην Κύπρο, θα μας ενημερώσει και μας, θα καθορίσει τις διαδικασίες, οι οποίες θα ακολουθηθούν.

Απόψε είχαμε την ευκαιρία με τον Γ.Γ. των Η.Ε. και θα έχουμε επίσης την ευκαιρία στη διάρκεια του δείπνου εργασίας που θα επακολουθήσει να συζητήσουμε γύρω απ' όλα αυτά τα θέματα.

Εκφράσαμε τις απόψεις μας και **εκφράσαμε κυρίως τις απόψεις μας σε σχέση με ενέργειες, σημεία, λύσεις, οι οποίες μπορεί να δυναμώσουν την όλη αυτή διαδικασία και να οδηγήσουν το Κυπριακό στο να είναι ένα πρόβλημα του παρελθόντος.**

Θέλουμε να είναι ένα πρόβλημα του παρελθόντος και να υπάρχει για ολόκληρο το λαό της Κύπρου ένα μέλλον που να είναι καλύτερο απ' αυτό το παρελθόν.

(ανεπίσημη μετάφραση από την αγγλική γλώσσα)

Κ. ΑΝΑΝ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρωθυπουργέ. Κυρίες και κύριοι, κύριε Πρωθυπουργέ, κατ' αρχάς θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για την πολύ θερμή υποδοχή προς εμένα και τους συνεργάτες μου.

Η Ελλάδα διαδραματίζει έναν πολύ σημαντικό ρόλο στα Ηνωμένα Έθνη και τη διεθνή κοινότητα, ιδιαιτέρως σήμερα, καθώς ασκεί την προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Είχαμε την ευκαιρία να συζητήσουμε το κυπριακό θέμα, που είναι ένα θέμα που εκκρεμεί εδώ και πολύ καιρό. Όπως αναφέρατε, κύριε Πρωθυπουργέ, είναι ένα θέμα, το οποίο είναι υπό συζήτηση και τελεί υπό διαπραγματεύσεις επί σειρά ετών.

Οι εντατικές διαπραγματεύσεις ξεκίνησαν το 1999 και ο προσωπικός μου απεσταλμένος, ο κ. Αλβάρο Ντε Σότο, ο οποίος είναι παρών απόψε, είχε επαφή και με τα δύο ενδιαφερόμενα μέρη και με τις δύο μητέρες πατρίδες για την αναζήτηση μιας ικανοποιητικής λύσης.

Βρίσκομαι σήμερα εδώ, ακριβώς επειδή βλέπω μια μοναδική ευκαιρία, όπου μπορούμε να έχουμε μια ενωμένη Κύπρο.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα λάβει τις αποφάσεις της στις 16 Απριλίου και θα μπορούσαμε να έχουμε μια ενωμένη Κύπρο μέχρι την ημερομηνία αυτή, αν δράσουμε κατεπειγόντως.

Ελπίζω ότι θα καταλήξουμε σε μια συμφωνία. Σε μια συμφωνία, η οποία θα τεθεί σε δημοψήφισμα στις δύο κοινότητες έως την 30^η Μαρτίου, ώστε να μπορέσουν να ενταχθούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση ενωμένες.

Νομίζω ότι ο κ. Πρωθυπουργός ορθώς επεσήμανε τα οφέλη από την ένταξη αμοτέρων των πλευρών της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Πιστεύω πραγματικά ότι τούτο δεν θα είναι καλό μόνο για τους πολίτες της Κύπρου, αλλά για ολόκληρη την περιοχή, για τις σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις χώρες της περιοχής. Θα συμβάλλει στη βελτίωση, επίσης, των σχέσεων Ελλάδας – Τουρκίας.

Τα οφέλη είναι τόσο σημαντικά, είναι τεράστια, ώστε πρέπει να τα δούμε πραγματικά για να προχωρήσουμε προς τα εμπρός. **Είναι μια ευκαιρία και είναι μια ευκαιρία, η οποία δεν θα μείνει ανοιχτή για πάντα. Χρειάζεται κουράγιο, θάρρος, αποφασιστικότητα και όραμα.**
Γνωρίζω ότι οι ηγέτες μπορούν να επιδείξουν αυτό το θάρρος.

Όπως είπε ο κ. Πρωθυπουργός, έρχομαι από την Τουρκία, όπου είχα ευρείες διαπραγματεύσεις με την τουρκική ηγεσία. **Η τουρκική πλευρά εξέφρασε την υποστήριξή της στις προσπάθειές μου.**

Όπως ακριβώς έγινε εδώ στην Αθήνα και εκεί στην Αγκυρα είχαμε εντατικές διαπραγματεύσεις. **Θέλουν να διευθετηθεί το θέμα εντός των χρονοδιαγραμμάτων.**

Είναι κρίσιμη η περίοδος, η μικρή περίοδος που μας μένει, έως ότου ολοκληρωθεί το θέμα.

Αύριο θα πάω στον Κύπρο και όπως είπε ο κ. Πρωθυπουργός, θα υποβάλω ένα έγγραφο. Ένα έγγραφο, το οποίο δεν αποτελεί έκπληξη, διότι οι δύο πλευρές έχουν συζητήσει επί μακρόν με τον Αλβάρο Ντε Σότο, με τους ηγέτες και με τον κ. Παπαδόπουλο στις 16 του μηνός μετά την εκλογή του. Είναι ενημερωμένες και οι δύο μητέρες πατρίδες. Αρα, λοιπόν, οι πλευρές γνωρίζουν τις προτάσεις.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι θα μπορούσε να υπάρξει μια συμφωνία, να υποβληθεί η συμφωνία σε δημοψηφίσματα και να είναι έτοιμες οι δύο πλευρές για την ένταξη.

Δεν έχω συναντήσει τον κ. Παπαδόπουλο. Θα τον συναντήσω αύριο κατά την επίσκεψή μου στο νησί. Ακούω πολλά θετικά γι' αυτόν. Πιστεύω ότι σ' αυτή την κρίσιμη στιγμή θα συνεργαστώ μαζί του, όπως ακριβώς συνεργάστηκα στο παρελθόν με τον κ Κληρίδη, αλλά και με τον κ. Ντενκτάς.

Ελπίζω ότι στο άμεσο μέλλον θα έχουμε κάτι για το οποίο θα γιορτάσουμε.

Α. ΠΟΔΗΜΑΤΑ (ΤΟ ΒΗΜΑ): Χθες, κύριε Πρωθυπουργέ, μετά τη συνάντησή σας με τον κ. Παπαδόπουλο, κάνατε λόγο για ελάχιστα, σχεδόν ανύπαρκτα περιθώρια λύσης εντός των χρονοδιαγραμμάτων που έχουν θέσει τα Ηνωμένα Έθνη. Ηθελα να σας ρωτήσω ...

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Ένα λεπτό, κυρία Ποδηματά. Παρακαλώ να πείτε όλη τη φράση που είπα χθες, όχι τη μισή. Ποια ήταν η υπόλοιπη φράση;

Α. ΠΟΔΗΜΑΤΑ: «Συνυπολογίζοντας τη στάση της τουρκικής πλευράς».

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Καλώς, εντάξει.

Α. ΠΟΔΗΜΑΤΑ: Δεν θα την άφηνα μισή τη φράση. Ηθελα, λοιπόν, να σας ρωτήσω, αν μετά την ενημέρωση που είχατε από τον Γενικό Γραμματέα (από τις επαφές που είχε στην Αγκυρα, στις οποίες ο ίδιος αναφέρθηκε), είσατε πιο αισιόδοξος σήμερα για τις πιθανότητες λύσης εντός των χρονοδιαγραμμάτων των Ηνωμένων Εθνών.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Κυρία Ποδηματά, δεν θέλω να απαντήσω εγώ για τις εμπειρίες του Γενικού Γραμματέα. Τον ρώτησα για τις εμπειρίες του, ο ίδιος μπορεί να σας απαντήσει.

Α. ΠΟΔΗΜΑΤΑ: Εγώ σας ερωτώ, αν είσατε περισσότερο αισιόδοξος από χθες.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Ο κ. Ανάν με πληροφόρησε για τις επαφές τις οποίες είχε, μου διέγραψε ότι υπάρχουν δυνατότητες και εγώ πάντα δέχομαι ότι υπάρχουν δυνατότητες, θέλω όμως να τις δω στην πράξη.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Γενικό Γραμματέα, σε ποιο βαθμό, σύμφωνα με τα όσα λέτε, οι τελευταίες σκέψεις σας σχετικά με το Κυπριακό θα βοηθήσουν, ώστε να υπάρξει μία λύση κατόπιν διαπραγματεύσεων στα χρονικά περιθώρια που καθορίστηκαν;

Κ. ΑΝΑΝ: Πιστεύω ότι οι νέες σκέψεις θα μας βοηθήσουν να προχωρήσουμε προς τα εμπρός. Και όχι μόνο να προχωρήσουμε προς τα εμπρός, αλλά και να γεφυρώσουμε τις διαφορές και να καταλήξουμε σε συμφωνία. Είναι προφανές ότι ήρθα εδώ με την ελπίδα να σημειωθεί πρόοδος. Με την ελπίδα ότι θα καταλήξουμε σε μια θέση που θα μας επιτρέψει να θεωρήσουμε ότι έχουμε πετύχει το στόχο, τον οποίο είχαμε καθορίσει.

Το χρονοδιάγραμμα είναι συγκεκριμένο και η προθεσμία δεν είναι μια τεχνητή προθεσμία. Αναφέρθηκα στην 16^η Απριλίου. Από την άλλη, τα δημοψηφίσματα πρέπει να έχουν διεξαχθεί μέχρι τις 30 Μαρτίου. Συνεπώς, οι προθεσμίες είναι πραγματικές. Το θέμα έχει συζητηθεί επί μακρόν. Ο

απεσταλμένος μου ανέπτυξε ιδιαίτερα μεγάλη δράση, ερχόμενος σε επαφή με τις δύο πλευρές και με όλους τους ενδιαφερόμενους.

Αρα, λοιπόν, **με την υποβολή του αναθεωρημένου κειμένου, το οποίο θα υποβάλω αύριο, πιστεύω ότι θα υπάρξει ικανοποίηση.**

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Γενικό Γραμματέα, θα λέγατε ότι αυτή η αναθεωρημένη πρόταση είναι περισσότερο ισορροπημένη από την πρότασή σας της 10^{ης} Δεκεμβρίου ή εξίσου ισορροπημένη;

Κ. ΑΝΑΝ: Χαίρομαι που λέτε ότι η πρόταση της 10^{ης} Δεκεμβρίου ήταν ισορροπημένη. Πιστεύω ότι η παρούσα πρόταση είναι εξίσου ισορροπημένη.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ – Κ. ΑΝΑΝ: Κυρίες και κύριοι, σας ευχαριστούμε για την προσοχή σας.